

Nr 36.

Av herr **Östberg, Johan**, *angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om ordnande av detaljhandeln med brännvin.*

Genom de senaste förändringarna i brännvinsförsäljningsförordningen har man frigjort kommunerna från ekonomiskt intresse av brännvinshandel. Man har dock fortfarande bibehållit formen av kommunala bolag för utminutering och utskänkning av brännvin. I dessa bolag, som kunna anordnas för varje särskild kommun, skola kommunerna fortfarande utse styrelseledamöter och revisorer.

Det torde vara påtagligt att denna kommunala anordning för hit hörande hantering icke längre är motiverad eller lämplig, vare sig ur finansiell eller allmän synpunkt.

Enligt tillgängliga statistiska uppgifter drager detaljhandeln med brännvin, sådan den nu är ordnad, en omkostnad av ungefär 27 öre för liter, således mer än kostnaden för varans tillverkning. Försäljningskostnaden synes i detta fall alldeles oskäligt hög. Men än mera de system för detaljhandeln med brännvin, bolagen tillämpa, bliva helt och hållet beroende av varje bolagsstyrelsens godtycke och kunna sinsemellan variera högst betydligt. Någon möjlighet för näringsidkare eller enskilda personer, som äro beroende av bolagens åtgöranden, att i dessa åtgöranden vinna rättelse finnes icke, åtgärderna må vara huru obefogade som helst.

Statsverket har numera ensamt ekonomiskt intresse av brännvinshandeln i riket. Denna handel bör kunna ordnas både med hänsyn härtill och i »sedlighetens intresse» bättre, om den blir ledd efter enhetliga principer för mera omfattande distrikt. En undersökning och utredning i detta syfte bör alltså med första komma till stånd.

Skulle man emellertid anse sig böra bibehålla formen med »kommunala bolag» bör möjlighet beredas att i deras åtgärder i vissa fall

vinna rättelse genom att de få underkastas prövning hos någon för hela riket gemensam myndighet.

På grund av ovanstående hemställes,

att riksdagen ville besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utreda möjligheten och lämpligheten därav, att detaljhandeln med brännvin bleve ordnad på ett lämpligare och enhetligare sätt än det nuvarande samt särskilt huruvida icke, även om anordningen med olika kommunala brännvinsförsäljningsbolag anses böra bibehållas, dessa böra i flere hänseenden ställas under en för riket gemensam kontrollerande myndighet, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning givit anledning.

Stockholm den 26 januari 1915.

Johan Östberg.